

NATIONAAL PARK
scheldevallei

Jaarverslag 2024

Inhoudstafel

3	Voorwoord
5	(Samen)werking van de Vlaamse Parken onder impuls van Agentschap Natuur en Bos
6	Een jaar van voorbereiding, planning en veel administratie
9	Een team met diepe wortels en met een sterke toekomst
10	Verbinden en verweven in Nationaal Park Scheldevallei
12	Ruimtelijke verbindingen in de Scheldevallei
14	Partnerschap plant aanpak wateroverlast en ontwikkeling open ruimte Beneden-Dendervallei
18	Herontwikkeling van verblijfparken in Donkgebied
19	Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Provincie Antwerpen en Nationaal Park Scheldevallei bundelen de krachten
20	Twee weken aan indrukwekkende concerten in de Scheldevallei
22	Beleef het unieke van Nationaal Park Scheldevallei
24	Nationaal Park Scheldevallei wil bezoekers op een logische, intuïtieve en belevingsvolle manier ontvangen
26	Sigmaplan 3.0? Mogelijkheden worden verkend
28	Geopark Schelde Delta! Nog een park?
29	Toerisme Vlaanderen zet zijn schouders onder Nationaal Park Scheldevallei
30	Grenspark Groot Saeftinghe, Nationaal Park Oosterschelde en Nationaal Park Scheldevallei volgen een inspirerend traject

Voorwoord

Met grote trots presenteren wij u het allereerste jaarverslag van Nationaal Park Scheldevallei. Op 13 oktober 2023 werd de Scheldevallei officieel erkend als Nationaal Park, een mijlpaal die we met veel enthousiasme vieren. De oprichtingsvergadering van de bijhorende vzw vond plaats op 2 april 2024, waarmee een nieuw hoofdstuk begon voor de bescherming en ontwikkeling van dit unieke natuurgebied.

2024 was dus ons eerste volledige werkingsjaar, een jaar vol uitdagingen en successen. De opbouw van onze vzw vergde veel inspanningen. Het opstarten van een nieuw project gaat altijd gepaard met een aanzienlijke hoeveelheid administratie: statuten opstellen, financiële plannen maken, een bankrekening openen, verzekeringen afsluiten, personeel aanwerven en materiaal aankopen. Daarnaast hebben we onze actiepunten aangescherpt voor 2024 en 2025. Hierbij zijn duidelijke keuzes gemaakt om onze gezamenlijke doelen te bereiken.

Een belangrijk aspect van ons werk is het verweven en verbinden van de vele partners die betrokken zijn bij Nationaal Park Scheldevallei. Investeren in een stevige uitbouw van die partnerwerking is essentieel voor een duurzaam en toekomstgericht succesverhaal. Hoe verweven en verbinden we al die verschillende organisaties met ons, zonder te verzanden in eindeloze werkgroepen en praatbarakken? Dit was een boeiende uitdaging waar we in 2024, soms met vallen en opstaan, belangrijke stappen in hebben gezet. Het is dan ook niet meer dan logisch dat we in ons jaarverslag veel ruimte geven aan onze partners. Hun verhalen en bijdragen zijn onmisbaar voor het succes van Nationaal Park Scheldevallei.

Wij, gedeputeerde Jan De Haes en gouverneur Carina Van Cauter, zijn enorm trots op wat dit kleine team samen met de vele partners in dit eerste jaar bereikte. Ons enthousiasme en onze fierheid weerspiegelen de toewijding en het harde werk van iedereen die betrokken is bij dit prachtige project. We kijken uit naar de verdere ontwikkeling van Nationaal Park Scheldevallei en de vele mooie momenten die nog zullen volgen.

Met vriendelijke groet,

Voorzitters Nationaal Park Scheldevallei

Carina Van Cauter, Gouverneur Oost-Vlaanderen
Jan De Haes, Gedeputeerde Provincie Antwerpen

Maak kennis met de galloways in Wijmeers

Galloways: robuuste wilde natuur

De galloways zijn een van de oudste rassen van koeien. Ze zijn robuust en kunnen zich aanpassen aan verschillende omstandigheden. Ze zijn ook zeer geschikt voor het graslandbeheer in de Wijmeers.

Leve de wijde open natuur!

De wijde open natuur in de Wijmeers is een van de belangrijkste kenmerken van het gebied. Het biedt een unieke omgeving voor de galloways en de bezoekers.

1,5.000 Buitendier

De Wijmeers zijn een van de grootste buitendierreserves van België. Hier zijn er meer dan 1.500 dieren, waaronder galloways, schape en paarden.

Meer info: www.sigmaplan.be

Operationeel plan

1-OP01, 1-OP02, 1-OP03, 1-OP08, 4-OP05

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek,

Partners

Agentschap Natuur en Bos, Vlaamse
Parken

Budget

ontvangen project- en werkingssubsidies
+/- 350.000 euro

■ (Samen)werking van de Vlaamse Parken onder impuls van Agentschap Natuur en Bos

Agentschap Natuur en Bos is binnen de Vlaamse overheid de trekker voor een Vlaamse Parken werking met focus op de Nationale Parken. Het Agentschap ondersteunt ons Nationaal Park op vlak van administratieve werking maar is ook een actief lid van onze vzw en sterkhouders voor de natuur in onze Scheldevallei.

Agentschap Natuur en Bos coördineert de samenwerking tussen de Nationale Parken in Vlaanderen. In 2024 kwamen we verschillende keren samen. Zowel om praktische zaken te bespreken in verband met de opstart van de Nationale Parken als om inhoudelijke ervaringen uit te wisselen. We bespreken bijvoorbeeld samen hoe we overkoepelend over de parken

kunnen communiceren, hoe om te gaan met grote evenementen in de Nationale Parken maar bijvoorbeeld ook hoe we de monitoring vormgeven.

Daarnaast staat het Agentschap ook in voor de controle op de werking van de Nationale Parken. Zij doen dit ook als actief bestuurslid van onze vzw Nationaal Park Scheldevallei. Binnen de vzw bepalen ze mee ons beleid en onze acties op vlak van natuurontwikkeling, natuurbeheer en natuurbeleving. Uiteraard is het Sigmaplan dat ze, samen met De Vlaamse Waterweg nv, uitrollen hierbij van enorm belang. In het kader van deze Sigmawerking is er zeer regelmatig overleg tussen Nationaal Park Scheldevallei, het Agentschap en De Vlaamse Waterweg nv.

Op Vlaams niveau werd de Parkenraad opgestart. Dit is een overlegorgaan om de velen tussen alle Vlaamse Parken te stemmen. Hierbij zijn naast Agentschap Natuur en Bos verschillende Vlaamse administraties actief betrokken zoals Toerisme Vlaanderen, Onroerend Erfgoed, de Vlaamse Landmaatschappij en Departement Omgeving. Daarnaast gaven ze een vervolg aan de adviessteun tijdens de kandidaatstelling en oprichting van de Vlaamse Parken o.a. door het voorbereiden van een studiereis.

Startfeest Nationaal Park Scheldevallei tijdens STROOM in Wichelen © Ming Li

© Tim Delmoitie

■ Een jaar van voorbereiding, planning en veel administratie

Op 13 oktober 2023 werd de Scheldevallei na een strenge selectieprocedure erkend als één van de vier Vlaamse Nationale Parken. Een jaar later blikt coördinator Tom Wezenbeek terug.

Hoe verliep het oprichtingsproces van de vzw Nationaal Park Scheldevallei?

Tom Wezenbeek: Het oprichtingsproces was intensief en omvatte een breed scala aan administratieve taken. Een van de eerste stappen was het opstellen en goedkeuren van de statuten van de vzw. Dit document legt de doelstellingen, structuur en werking van de organisatie vast en was essentieel voor onze formele oprichting. Naast juridische nauwkeurigheid was het belangrijk werkbaar statuten en reglement te hebben waar alle partners zich evenwichtig in vertegenwoordigd voelen.

Welke administratieve uitdagingen kwamen jullie zo al tegen?

Tom: Er waren tal van uitdagingen. Je richt immers niet elke dag een vzw op en je wil toch niets over het hoofd zien. En weinig zaken zijn hierbij eenvoudig. Zo bleek het openen van een bankrekening voor een vzw met tal van bestuurders onverwacht een huzarenstukje. Ook boekhoudkundig werd alles op punt gezet. Dat gaat dan van aanstellen van een boekhouder, het kiezen van een boekhoudprogramma, maar ook de hele flow van betalen en verwerken van facturen. Dit blijft ook een proces dat nooit af is. Regelmatig evalueren we dit en sturen bij waar nodig.

Dit klinkt al als een hele boterham maar ik heb het gevoel dat dit nog niet alles was?

Tom: De nodige verzekeringen werden afgesloten om onze activiteiten te dekken. Dit omvatte aansprakelijkheidsverzekeringen en verzekeringen

voor personeel, bestuurders, materiaal, Er waren er ook veel praktische zaken die geregeld moesten worden. We hebben bijvoorbeeld een auto aangeschaft en ICT-materiaal besteld om onze medewerkers van de juiste tools te voorzien. Hierbij dienen we natuurlijk ook de wet op de overheidsopdrachten na te leven. En zo kwam ook het e-Procurementplatform op ons pad. Deze online tool zorgt ervoor dat verschillende fasen van een overheidsopdracht elektronisch worden afgehandeld. Een nuttig instrument, maar wel extra moeilijk voor een vzw met beperkt personeelsbestand.

Beperkt personeelsbestand? Kan je daar iets meer over vertellen?

Tom: Het grootste deel van 2024 hebben we - natuurlijk los van alle partnerschappen en samenwerkingen - met slechts twee personen de boel draaiende gehouden. Ik, als coördinator, en mijn collega Bart, als communicatiemedewerker, zijn overgekomen vanuit het Regionaal Landschap Schelde-Durme. Wij werkten reeds gedeeltelijk aan de projectwerking die werd gezien als de voorloper van het Nationaal Park, maar we zitten beide nu in een andere en uitgebreidere rol. We werden ook tijdelijk versterkt met de hulp van Esther. Zij verzorgde de discours, oeverconcerten en Nationaal Park wandelingen van ons Festival STROOM. Ze leverde prachtig werk en maakte er een topeditie van. Natuurlijk konden we ook rekenen op heel wat steun van onze partners. Zonder hen hadden we nooit dit uitgebreide jaarverslag zo stevig kunnen vullen.

Ik hoop dat jullie niet met slechts twee personen blijven?

Tom: Gelukkig niet! We hebben het voorbije jaar de procedures opgestart voor drie nieuwe aanwervingen: een projectmedewerker voor toeristische ontwikkeling en ontsluiting, een beleidsmedewerker voor natuur, ruimte en omgeving, en een beleidsmedewerker voor publiekswerking. Deze functies starten alle drie in 2025.

© Tim Delmoitie

Wat houden deze nieuwe functies in?

Tom: De projectmedewerker voor toeristische ontwikkeling en ontsluiting zal zich richten op het ontwikkelen en realiseren van toeristisch-recreatieve infrastructuur en activiteiten, in nauwe samenwerking met Toerisme Provincie Antwerpen en Toerisme Oost-Vlaanderen.

De beleidsmedewerker voor natuur, ruimte en omgeving zal werken aan het verbinden en versterken van natuur door in te zetten op iconische diersoorten en natte natuur met aandacht voor de passende natuurtypes, duisternis, verweving met landbouw,

En de beleidsmedewerker voor publiekswerking zal zich richten op het vergroten van de beleving voor bewoners en bezoekers, door middel van communicatieve en participatieve acties, en het organiseren van evenementen zoals het STROOM Festival. Heel wat zaken die we het voorbije jaar zo goed als mogelijk met ons tweetjes moesten opvolgen. Je zal dus begrijpen dat dit een heel boost zal geven aan onze werking!

Operationeel plan

4-OP05

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek, Bart Mels, Barbara Depril (RLSD) en Kristel Clerinck (RSLD)

Partners

Regionaal Landschap Schelde-Durme

Budget

aankopen 60.000 euro – diensten 40.000
(excl. personeelskosten)

Een team met diepe wortels en met een sterke toekomst

In de overeenkomst tussen Nationaal Park Scheldevallei en Regionaal Landschap Schelde-Durme worden afspraken gemaakt over een gedeelde personeelsadministratie, gedeelde kantoorruimte en deelname aan elkaars overlegstructuren. Dat klinkt nogal saai en strategisch. Maar achterliggend zit er eigenlijk een heuse wederzijdse liefdesverklaring met diepe wortels. Nationaal Park Scheldevallei is immers voortgevloeid uit het strategische project Rivierpark Scheldevallei dat gecoördineerd werd vanuit het Regionaal Landschap Schelde-Durme. "De overeenkomst verankert de intentie van beide vzw's om blijvend nauw samen te werken. Dagelijks werken we als één team samen. We delen niet enkel dezelfde kantoren, lunchruimte en verse soep", aldus Barbara De Pril, coördinator RLSD. "Collega Tom coördinator neemt deel aan onze maandelijkse stafvergaderingen, het hele team Nationaal Park was actief betrokken bij onze Dag van de Regionale Landschappen in Bornem. En ook informele momenten, zoals teamuitstappen, organiseren we samen."

En even belangrijk is de inhoudelijke afstemming rond landschaps- en erfgoedwerking. De otter, kleine landschapselementen, kerkenplan, trage wegen ... het komt allemaal aan bod in de wandelgangen als op onze officiële overlegmomenten. We houden elkaar op de hoogte van jaaractieplannen, Europese en Vlaamse subsidieaanvragen en opportuniteiten die relevant kunnen zijn voor beide partijen. Ook de IOED Schelde-Durme maakt deel uit van dit hechte team. Zij zullen nog toetreden tot onze Algemene Vergadering.

Versterking van de band met Regionaal Landschap Rivierenland

Een deel van ons werkingsgebied valt dan weer onder het Regionaal Landschap Rivierenland. Zij participeren actief aan onze begeleidingsgroep en we komen elkaar regelmatig tegen bij initiatieven vanuit bijvoorbeeld de regionale landschappen en de Rupelstreek. Alvast op de planning van 2025: deze samenwerking in de toekomst nog sterker verweven in onze werking!

© Tim Delmoitie

■ Verbinden en verweven in Nationaal Park Scheldevallei

In de Scheldevallei werken veel partners nauw samen aan een geïntegreerde openruimtevisie. In 2024 werd hard gewerkt aan de fundering van die samenwerking. Om zo in 2025 volop te kunnen inzetten op een aantal belangrijke thema's zoals het versterken van de natuur, het harmoniseren van landbouw en natuur en het verbeteren van de waterkwaliteit. Door de krachten te bundelen vergroten de kansen om te komen tot een duurzame en veerkrachtige toekomst voor de Scheldevallei.

Geen robuuste natuur zonder natuurbeheerders

Carina Van Cauter, gouverneur Oost-Vlaanderen en voorzitter van Nationaal Park Scheldevallei: Met maar liefst 30 partners werken we in de Scheldevallei tussen Gent en Antwerpen aan ruimte om te leven en te beleven. Samen met de lokale besturen willen we de lopende initiatieven beter op elkaar afstemmen, om de Schelderegio op een hoger niveau te tillen. We bekijken met Natuurpunt en vzw Durme wat we concreet samen kunnen doen om de natuur in het Nationaal Park te versterken. In 2025 zullen we alvast een tandje hoger kunnen schakelen dankzij de aanwerving van een medewerker Natuur en Ruimte.

Bart Van Gansbeke, Voorzitter van Natuurpunt: Natuurpunt en vzw Durme zijn blij met de erkenning van de Scheldevallei als Nationaal Park. Maar dit brengt natuurlijk voor onze organisaties heel wat nieuwe uitdagingen. We hopen dat Nationaal Park Scheldevallei ons hierbij kan ondersteunen. We voeren alvast heel open gesprekken. Verschillende voorstellen liggen op tafel die ervoor moeten zorgen dat we samen kunnen werken aan het verbeteren en uitbreiden van de natte natuur en biodiversiteit in het Nationaal Park. In 2025 kunnen

we dit echt concretiseren samen met de nieuwe beleidsmedewerker Natuur en Ruimte van het Nationaal Park. Onze lokale afdelingen staan te popelen om samen de handen uit de mouwen te steken.

Geïntegreerde openruimtevisie

Nationaal Park Scheldevallei vzw heeft ook de handen ineengeslagen met de Provincie Oost-Vlaanderen om een geïntegreerde openruimtevisie voor de Scheldevallei te ontwikkelen. Deze visie zal zich richten op het harmoniseren van landbouw en natuur, met aandacht voor andere openruimtefuncties zoals waterbeheer, erfgoed, recreatie en hernieuwbare energie.

Maja Verbeeck, gebiedscoördinator Vlaamse parken in Oost-Vlaanderen: De samenwerkingsovereenkomst die we hebben ondertekend, is een belangrijke stap in de duurzame ontwikkeling en bescherming van de open ruimte in de Scheldevallei. Door de krachten te bundelen, kunnen we een robuuste en veerkrachtige open ruimte creëren die zowel landbouw als natuur ten goede komt.

Het project beoogt een inventarisatie van de noden en ambities van landbouw en natuur. Er wordt voortgebouwd op het goedgekeurde masterplan van Nationaal Park Scheldevallei met zijn kaarten en visies én op de kennis binnen de provinciale diensten. Dit zal resulteren in een verdere constructieve dialoog met betrokkenen in de hele Scheldevallei en in concrete acties. Het Nationaal Park en Provincie Oost-Vlaanderen kiezen expliciet om te vertrekken vanuit de noden van landbouw en natuur, maar zullen ook andere openruimtefuncties zoals water, erfgoed, recreatie en toerisme integreren in zowel de studiefase als de opmaak van de visie. Dit moet leiden tot een kader voor een gedragen geïntegreerde openruimtevisie, vertaald in een actieplan en quick wins tijdens het traject.

Financieel dragen beide partijen maximaal €50.000

bij, en er wordt voldoende personeel vrijgemaakt om de doelstellingen te realiseren. Door de krachten te bundelen, kan er een robuuste en veerkrachtige open ruimte worden gecreëerd die zowel landbouw als natuur ten goede komt.

Verbinding tussen landbouw en natuur

Het Sigmaplan heeft al prachtige natuurgebieden gecreëerd. In de stukken die tussen die gebieden liggen kan nog heel wat winst worden geboekt voor de biodiversiteit

Jan De Haes, voorzitter Nationaal Park Scheldevallei: Dit willen we doen door verbindingen te creëren zonder de landbouwfunctie onder druk te zetten. De Regionale Landschappen spelen voor ons daarbij een sleutelrol. Zij hebben al jaren een goede connectie met de landbouwers.

Daarnaast willen we ook als Nationaal Park hier een belangrijke complementaire rol opnemen. Voorlopig zijn we nog hard zoekende hoe. We hadden hierover al gesprekken met Boerennatuur, de andere Nationale Parken, de regionale landschappen maar ook met lokale boeren. De verkenningfase moet worden afgerond zodat we in de loop van 2025 hier substantiële stappen in kunnen zetten.

Waterkwaliteit essentieel voor de Scheldevallei

Een ander belangrijk aspect in de toekomstplannen is het waterbeheer in de Scheldevallei. Aquafin speelt hierin een cruciale rol door nauwkeurige berekeningen en prioritering van overstorten uit te voeren. Ook hier werden in 2024 reeds de eerste contacten gelegd tussen Nationaal Park

Scheldevallei en Aquafin.

Tom Wezenbeek, coördinator Nationaal Park Scheldevallei: We zaten al enkele keren rond de tafel met Aquafin om de waterkwaliteit in de Scheldevallei te bespreken. Essentieel voor ons, gezien onze natte natuur, zijn de overstorten. Aquafin is bezig met het opstellen van een sluitende prioriteitenlijst voor de aanpak van de overstorten. Men beloofde de resultaten te delen zodra deze beschikbaar zijn. We blijven Aquafin aansporen om gerichte acties te ondernemen om de waterkwaliteit te verbeteren en zo bij te dragen aan de duurzame ontwikkeling van de Scheldevallei.

Operationeel plan

1-OP08, 1-OP13, 1-OP14, 1-OP38, 1-OP39

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek

Partners

Provincie Oost-Vlaanderen, Aquafin, vzw Durme, Natuurpunt, Boerennatuur, Regionaal Landschap Schelde-Durme

Budget

25.000 euro

Ruimtelijke verbindingen in de Scheldevallei

In het Nationaal Park Scheldevallei staan verschillende grote projecten op stapel om structureel de verbinding tussen de grote natuurclusters te versterken. We bespreken er drie met coördinator Tom Wezenbeek.

Wat kun je ons vertellen over de drie projecten die je volgt met het Nationaal Park: Electrabelsite Schelle, Scheldepark Wetteren en Brownfield Steenbakkerij Steendorp?

Tom Wezenbeek: Natuurlijk, ik geef graag een overzicht. Laten we beginnen met de Electrabelsite in Schelle. Dit is een voormalige elektriciteitscentrale met een oppervlakte van 70 hectare, wat één tiende van het grondgebied van Schelle beslaat. Sinds Electrabel in 2016 alle activiteiten stopte, wordt er druk gespeculeerd over de toekomstige invulling. De nieuwe eigenaars van Revive beginnen van een blanco blad en wij schuiven mee aan tafel om ervoor te zorgen dat de herontwikkeling bijdraagt aan de groenblauwe verbindingen tussen de Polders van Kruikeke en het toekomstige overstromingsgebied in Hingene.

Wat is de rol van Nationaal Park Scheldevallei in dit project?

Tom: Onze rol is om ervoor te zorgen dat de herontwikkeling van de ganse site hand in hand gaat met de ontwikkeling van betere en meer natuur langs de Scheldeboorden. We willen de poorten van deze site, die momenteel nog op slot zitten, openknippen voor de Schellenaar en de Schelde en de iconische turbinehal verbinden met het dorp.

En hoe zit het met Scheldepark Wetteren?

Tom: Scheldepark Wetteren is een ambitieus project dat zich richt op de ontwikkeling van een multifunctionele ruimte langs de Schelde. Het masterplan, goedgekeurd door de gemeenteraad

op 21 mei 2024, combineert klimaatambities en duurzaamheid met fijn wonen, werken, leren en bewegen. Het gebied wordt verdeeld in drie belangrijke deelruimtes: Kop van Tragel, Stedelijk Balkon en Warandebeek.

En wat is hier de specifieke bijdrage van het Nationaal Park?

Tom: We werken nauw samen met de gemeente, de provincie en andere partners om ervoor te zorgen dat de ecologische corridors en groene ruimtes in het plan worden geïntegreerd. Dit helpt om de versnippering van de natuur tegen te gaan en de biodiversiteit te bevorderen. Daarbij wordt bijvoorbeeld een ecologische corridor gerealiseerd tussen het provinciaal domein Den Blakken en het jaagpad aan de Schelde.

Tot slot, kun je ons iets vertellen over het Brownfield-project bij de Steenbakkerij in Steendorp?

Tom: De voormalige steenbakkerijsite in Steendorp, met een oppervlakte van 18,57 hectare, wordt getransformeerd tot een gebied met toeristisch-recreatieve functies en natuurherstel. Dit project is een mooi voorbeeld van hoe we oude industriële sites kunnen herontwikkelen op een manier die zowel de natuur als de gemeenschap ten goede komt.

Hoe draagt het Nationaal Park bij aan dit project?

Tom: Onze focus ligt op het integreren van de site in het omliggende landschap en het creëren van verbindingen met nabijgelegen natuurgebieden van het fort van Steendorp, het Gelaagpark en het toekomstige Sigmagebied van Schouselbroek. Dit zorgt voor een betere ecologische samenhang en biedt nieuwe mogelijkheden voor recreatie en educatie. Het masterplan voorziet in de ophoging van de gronden voor landschapsherstel, bebossing en de aanleg van wandel- en fietspaden die aansluiten op het bestaande netwerk.

Operationeel plan

1-OP27, 1-OP28, 1-OP29, 1-OP30, 1-OP31,
1-OP32, 1-OP33, 1-OP34, 1-OP35, 1-OP36

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek

Partners

Temse, Wetteren, Schelle, Provincie Oost-
Vlaanderen

Partnerschap plant aanpak wateroverlast en ontwikkeling open ruimte Beneden-Dendervallei

De lokale besturen Aalst, Dendermonde en Lebbeke willen de wateroverlast aanpakken in de Beneden-Dendervallei. In het kader van T.OP Dender en het Nationaal Park Scheldevallei worden hier heel wat initiatieven rond genomen.

Kun je ons meer vertellen over de aanpak van de wateroverlast en de ontwikkeling van de open ruimte in het Beneden Denderlandschap?

Wim L'Ecluse: De steden Aalst, Dendermonde en de gemeente Lebbeke werken samen met verschillende partners om de wateroverlast in het Beneden Denderlandschap aan te pakken. Tegelijkertijd willen we het openruimtegebied tussen Aalst, Lebbeke en Dendermonde klimaatadaptief ontwikkelen. Dit doen we in het kader van T.OP Dender en het Nationaal Park Scheldevallei. De komende twee jaar zullen we een Masterplan en actieprogramma opstellen, met stapsgewijze realisaties vanaf 2026.

Wat zijn de grootste uitdagingen in dit gebied?

Wim: In het landschap van de Beneden Dender komen veel uitdagingen maar ook kansen samen. Op de linkeroever is er bij hoge waterstanden op de Dender vaak wateroverlast. Een aantal beken kunnen niet voldoende afwateren, en het water wordt bovenstrooms en in de Grote Meers onvoldoende opgehouden en gebufferd. Dit leidt tot problemen in woonwijken zoals Berkenlaan in Gijzegem en Scheutlage in Mespelare. Een geïntegreerde aanpak met overkoepelende samenwerking is essentieel om deze problematiek aan te pakken.

Weet je al wat de belangrijkste ambities worden van het Masterplan?

Wim: Ja, het Masterplan zal zich richten op vier ambities: het ontwikkelen van een veerkrachtig watersysteem, het creëren van een samenhangende

bosstructuur en verbindende beekvalleien, het ontwikkelen van een klimaatbestendig landbouwlandschap, en het scheppen van kansen voor zachte recreatie, landschap en beleving. Deze ambities moeten bijdragen aan een waterveilige woonomgeving en een duurzaam toekomstperspectief voor de open ruimte van Beneden Dender.

Hoe verloopt de samenwerking met de verschillende partners?

Wim: De samenwerking verloopt uitstekend. We werken samen met T.OP Dender, het Nationaal Park Scheldevallei, de Vlaamse Waterweg nv, het Departement Omgeving, de Provincie Oost-Vlaanderen, Regionaal Landschap Schelde-Durme en Polder Beneden-Dender. Een hele boterham. Maar de neuzen staan in dezelfde richting. In september 2024 hebben alle partners de samenwerkingsovereenkomst goedgekeurd en de nodige cofinanciering voorzien. We verwachten in voorjaar 2025 een studie bureau aan te stellen, waarna de opmaak van het Masterplan kan starten.

Wat kunnen de inwoners van de betrokken dorpen verwachten?

Wim: Inwoners van de dorpen rondom de Dender, zoals Gijzegem, Mespelare, Oudegem, Hofstade, Wieze en Denderbelle zullen sowieso geïnformeerd en betrokken worden bij het proces. Tegen midden 2026 moet het Masterplan duidelijk maken hoe de verschillende ambities kunnen samengaan en de wateroverlastproblematiek kan worden opgelost. Daarna starten we met de stapsgewijze realisatie van het Masterplan en het bijhorende actieprogramma.

Operationeel plan

1-OP05, 1-OP11, 1-OP12, 1-OP32, 1-OP36

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek

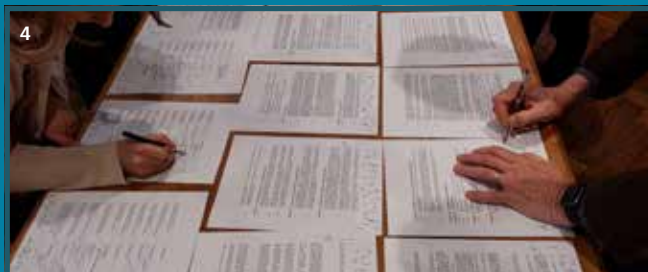
Partners

*Provincie Oost-Vlaanderen, Aalst,
Dendermonde, Lebbeke, Regionaal
Landschap Schelde-Durme*

Budget

€ 10.0000

1. Op bezoek bij NP Drentsche Aa
2. Wandeling in Kruibeke
3. Startfeest Nationaal Park
- 4 en 5. Oprichtingsvergadering
6. Ottertentoonstelling in Kruibeke
7. Kidslab op STROOMboot
- 8 en 9. Gezondheid en Natuur in Molsbroek
10. Oeverconcert STROOM in Temse
- 11 en 12. Discours water in Rumst

Herontwikkeling van verblijfparken in Donkgebied

De Provincie Oost-Vlaanderen en Nationaal Park Scheldevallei vzw hebben een belangrijke samenwerkingsovereenkomst ondertekend om de herontwikkeling van verblijfparken in het Donkgebied te Berlare te bevorderen. Deze overeenkomst, die loopt van december 2024 tot eind 2026, heeft tot doel de creatie van aantrekkelijke toeristische verblijven.

De overeenkomst volgt op een eerdere opdracht aan Atelier Horizon, waarbij een toekomstvisie voor het gebied werd ontwikkeld en op de recente vaststelling van het PRUP Recreatiepool Donk. De nieuwe samenwerking richt zich op het begeleiden van parkuitbaters bij het opstellen van concrete inrichtingsplannen die meer groen en toeristische mogelijkheden integreren.

“Deze transitie is essentieel om het Donkgebied aantrekkelijker te maken voor toeristen,” aldus Hannelore Mees, dienst Ruimtelijke Planning, Provincie Oost-Vlaanderen. “We willen de

verblijfparken herontwikkelen met meer aandacht voor landschappelijke inbedding en toeristisch verblijf.”

De Provincie en Nationaal Park Scheldevallei financieren elk €20.000 van de totale kosten, terwijl de deelnemende bedrijven de rest voor hun rekening nemen. De samenwerking omvat ook duidelijke afspraken over communicatie en de methodiek voor het opstellen van de plannen.

Met deze overeenkomst zetten de betrokken partijen een belangrijke stap richting een aantrekkelijker Donkgebied, dat beter aansluit bij de toeristische potentie van het Nationaal Park Scheldevallei. het Masterplan en het bijhorende actieprogramma.

Operationeel plan

1-OP28, 3-OP29

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek

Partners

Provincie Oost-Vlaanderen

Budget

€ 20.0000

© Toerisme Scheldeland

Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Provincie Antwerpen en Nationaal Park Scheldevallei bundelen de krachten

Nationaal Park Scheldevallei is verdeeld over de toeristische regio's Scheldeland en Waasland in de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen. Samenwerking gebeurt al een hele tijd. De eerste gesprekken werden gevoerd over hoe we onze werkingen op elkaar kunnen afstemmen en onze inspanningen verder kunnen bundelen. 2024 was een echt overgangsjaar waar we alvast veel van en over elkaar hebben geleerd.

Wie zet de strategische lijnen uit? Welk kernteam voert de operationele taken uit? Hoe creëren we verbinding tussen de drie betrokken organisaties? Welke concrete werkgroepen gaan aan de slag met de dagelijkse dossiers die op de plank liggen? Deze vragen worden in 2025 beantwoord.

Operationeel plan

4-OP01; 4-OP03, 4-OP05, 4-OP07

Betrokken medewerker(s)

Bart Mels en Tom Wezenbeek

Partners

Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Provincie Antwerpen, Toerisme Scheldeland, Toerisme Waasland

Twee weken aan indrukwekkende concerten in de Scheldevallei

STROOM is een uniek festival dat zich afspeelt in Nationaal Park Scheldevallei. Het festival meandert net als de rivier langs pittoreske dorpen, schitterende kastelen, industrieel erfgoed en prachtig natuurgebied.

Sophie, het festival STROOM heeft dit jaar weer een indrukwekkende muzikale voetafdruk achtergelaten in de Scheldevallei. Wat maakte deze derde editie zo bijzonder?

Sophie Detremmerie, festivalmanager STROOM: Deze editie was inderdaad heel speciaal. We hebben meer dan 6.500 cultuur- en natuurliefhebbers mogen verwelkomen die genoten van unieke voorstellingen, gezellige oeverconcerten en interessante discussies over klimaat en natuur. Wat deze editie echt onderscheidde, was onze focus op duurzaamheid. Ons programma was volledig afgestemd op de natuurlijke omgeving van de Scheldevallei, en we zijn trots dat we het Voka Charter Duurzaam Ondernemen hebben gewonnen.

Kun je enkele hoogtepunten van het festival noemen?

Sophie: Absoluut! We begonnen met een wandelconcert in Hemiksem met het Berlijnse Improvising Orchestra Stegreif. Vervolgens hadden we een vertelling met Bart Moeyaert aan de abdij in Bornem en een futuristische uitvoering van Vivaldi's Vier Seizoenen door het Symfonieorkest Vlaanderen in Wichelen. Daarnaast waren er intieme middeleeuwse gezangen van Hildegard van Bingen met Psallentes in de abdij van Dendermonde en een weekend vol klassieke muziek in de prachtige tuinen van verschillende kastelen in Destelbergen en Heusden. Het festival eindigde met een spectaculaire uitvoering van Händels Water Music door B'Rock Orchestra op de spiegelvijver in Aalst.

De oeverconcerten waren ook een groot succes. Wat kun je daarover vertellen?

Sophie: De oeverconcerten trokken meer dan 2000 liefhebbers naar de Scheldevallei. Onze STROOMboot meerde aan op verschillende locaties zoals Temse, Wintam en Hamme, waar muzikanten intieme concerten gaven vanaf het dek van een CO2-neutraal historisch zeiljacht. Het was een prachtige manier om muziek en natuur samen te brengen. De oeverconcerten worden grotendeels door Nationaal Park Scheldevallei georganiseerd. Ze hebben er een topeditie van gemaakt. Ook de Nationaal Park wandelingen en de gratis algenijsjes vielen in de smaak.

Het festival had ook een educatief aspect. Kun je daar iets meer over vertellen?

Sophie: We hadden een speciaal programma voor leerlingen van de lagere school. Klankentovenaar Joeri Wens nam de kinderen geblinddoekt mee naar het universum van natuurgeluiden, waarna ze hun eigen natuurcompositie uitvoerden. Daarnaast organiseerden we interessante discussies over thema's zoals waterbeheer, geluidsoverlast en de invloed van licht- en luchtvervuiling. Experts gaven boeiende presentaties, vaak gekoppeld aan wandelingen door de natuur.

Het klinkt als een zeer geslaagd festival. Wat zijn de plannen voor de toekomst?

Sophie: We zijn al volop bezig met de voorbereidingen voor de volgende editie. We willen blijven innoveren en onze focus op natuur en biodiversiteit verder versterken. Het is onze missie om mensen te verbinden door middel van muziek en tegelijkertijd bewustzijn te creëren over belangrijke milieukwesties. We kijken ernaar uit om volgend jaar weer een prachtig festival neer te zetten!

Operationeel plan

2-OP01, 2-OP05, 2-OP13, 2-OP14

Betrokken medewerker(s)

Esther Vermeir, Bart Mels, Tom Wezenbeek

Partners

Gent - Festival van Vlaanderen, De Vlaamse Waterweg nv, Aquafin, VITAZ, Agentschap Natuur & Bos, Provincie Oost-Vlaanderen, Geopark Schelde Delta, Toerisme Vlaanderen, Toerisme Provincie Antwerpen, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Scheldeland, Toerisme Waasland, Toerisme Rupelstreek, Berlare, Boom, Bornem, Buggenhout, Dendermonde, Destelbergen, Hamme, Hemiksem, Kruibeke, Niel, Puurs-Sint-Amands, Rumst, Schelle, Temse, Wetteren, Wichelen, Willebroek, Zele, Maatschappij Linkerscheldeover, Join for Water, WWF, ...

Budget

€ 40.0000

Operationeel plan

2-OP01, 2-OP03, 2-OP04, 2-OP07, 2-OP09,
2-OP15, 3-OP01, 3-OP02, 3-OP05, 3-OP06,
3-OP07, 3-OP15, 3-OP16, 3-OP17, 3-OP18

Betrokken medewerker(s)

Bart Mels en Tom Wezenbeek

Partners

Toerisme Vlaanderen, Agentschap MDK
en De Vlaamse, VLM, Herita, Beveren-
Kruibeke-Zwijndrecht, Waterweg NV,
Bornem, CC Ter Dilft, Natuurpunt Kruin,
Natuurpunt 's Heerenbosch, Provincie
Antwerpen, Natuurpunt Hamme, Puurs-
Sint-Amands, Lebbeke, Gent, Sport
Vlaanderen, Aalst, Natuurpunt Aalst,
Dendermonde, APB De Schorre, Rumst,
Toerisme Rupelstreek, ...

■ Beleef het unieke van Nationaal Park Scheldevallei

Vlaams minister voor toerisme Melissa Depraetere heeft via Toerisme Vlaanderen 4.850.000 euro subsidie uitgetrokken voor 7 Vlaamse Parken. Met deze subsidie wil Depraetere de Vlaamse Parken toegankelijker maken en daarbij ook rekening houden met de kwetsbaarheid van onze natuur. Nationaal Park Scheldevallei ontvangt bijna 700.000 euro voor haar project 'Beleef het unieke van de Scheldevallei'. Alle projecten werden bovendien participatief verzameld via een bevraging van de sleutelpartners van Nationaal Park Scheldevallei. Stefaan D'Hauwers, regiomedewerker van Toerisme Scheldeland werkte hier aan mee

Kan je ons wat meer vertellen over deze toekomstige toeristische investeringen in Nationaal Park Scheldevallei?

Stefaan D'Hauwers: Ja, we zijn erg enthousiast over de 1,2 miljoen euro aan toeristische investeringen in onze regio. Het project, 'Beleef het unieke van de Scheldevallei', zal helpen om de prachtige natuur en het erfgoed van de Scheldevallei toegankelijker te maken voor iedereen. We hebben hiervoor heel wat gepland. Er komen nieuwe belevingen in Het Steen in Antwerpen en de Lakenhalle in Dendermonde, uitkijkpunten in Gentbrugse Meersen, Polders van Kruikeke, Vlassenbroek, en belevingscentra in Aalst, Hamme, Willebroek. Aan al die investeringen willen we ook toeristische producten al wandel- en fietsroutes koppelen.

Dat klinkt als een enorme onderneming. Stefaan, kun je ons meer vertellen over de rol van de veren in dit project?

Stefaan: De gratis veren zijn een essentieel

onderdeel van de beleving van Nationaal Park Scheldevallei. Ze bieden bezoekers de mogelijkheid om de rivieren van op het water te ervaren. We willen alle verschillende borden aan de oevers waar de veren aanmeren vervangen door uniforme borden in de huisstijl van de Scheldevallei. Daarnaast zullen we op het veer korte tips geven over wat een bezoeker in de directe omgeving niet mag missen.

Wat zijn enkele van de andere hoogtepunten van dit project?

Stefaan: We willen bezoekers ook een bijzondere kijk op onze belangrijkste natuurgebieden bieden. Hiervoor plaatsen we 3D-kijkers doorheen de Scheldevallei. Als extra beleving zullen bezoekers de kijker ook als viewmaster kunnen gebruiken. We zullen beelden tonen van hoe deze plek er vroeger uit zag, die het verschil tussen hoog- en laagtij laten zien, hoe de verschillende seizoenen de omgeving bepalen, van typische diertjes zoals de otter en de bever Hiervoor hebben we ook nog extra middelen kunnen verkrijgen via de Provincie Oost-Vlaanderen.

Nationaal Park Scheldevallei wil bezoekers op een logische, intuïtieve en belevingsvolle manier ontvangen

De bijzonder natuur- en erfgoedkwaliteiten trekken heel wat bezoekers naar de Scheldevallei. De erkenning als Nationaal Park zal dit alleen maar doen toenemen. Belangrijk is een onthaalvisie te hebben opdat deze bezoekers op een logische, intuïtieve en belevingsvolle manier naar het Nationaal Park komen en er in rond toeren. In de plannen van Nationaal Park Scheldevallei wordt er veel aandacht aan besteed. Centraal hierbij staat de toezicht op de draagkracht van de natuur en het draagvlak bij de lokale bevolking. Het voorbije jaar werd de visie op onthaal verder geconcretiseerd en verdiept.

Kan je ons iets vertellen over de onthaalvisie van Nationaal Park Scheldevallei?

Bart Mels, beleidsmedewerker Nationaal Park Scheldevallei: Door de uitgestrektheid van ons park langs de vier rivieren, kunnen bezoekers bij ons op heel veel verschillende plaatsen het park binnenkomen. We hebben daarom gekozen om niet met traditionele toegangspoorten te werken zoals je vaak ziet bij andere nationale parken. Zij kiezen vaak voor een beperkt aantal startpunten gekoppeld aan een bezoekerscentrum. We hebben nood aan een subtielere sturing. Dit doen we met een onthaalplan dat een duidelijk aanbod van bijzondere belevingen, bewuste keuzes van fiets- en wandelroutes, en heldere communicatie over mobiliteitsmogelijkheden combineert. Zo laten we bezoekers starten in een van de grote steden, in een pittoreske dorpje langs het water of aan een bijzondere site.

We hebben als hulpmiddel hiervoor een toeristisch-recreatieve zone afgebakend. Deze zone gaat breder

dan de eigenlijke natuurkern van het Nationaal Park. De steden, dorpjes en de bijzondere sites zijn hier dus mee in opgenomen. Daarnaast hadden we bij de afbakening ook aandacht voor de diverse mobiliteitsmogelijkheden en voorzien we een hoge landschappelijke kwaliteit. Het uiteindelijke doel is een slimme ontsluiting van de Scheldevallei zodat bewoners en bezoekers het park intuïtief kunnen verkennen.

Hoe faciliteren jullie dit intuïtieve verkennen op het terrein?

Bart: We zetten in op visuele identiteit, informatievoorziening, persoonlijke begeleiding en beleving. Omdat de middelen beperkt zijn, rollen we dit gefaseerd uit met steun van Toerisme Vlaanderen en vele partners. Zo zijn de gratis veren bijzonder belangrijk voor de beleving van ons park, waar bezoekers de rivieren vanaf het water kunnen ontdekken. We vervangen de verschillende borden aan de oevers door uniforme borden in onze huisstijl en voegen het verhaal van de plek toe. Dubbel winst: we lossen hier de landschappelijke vervuiling op en de bezoeker wordt beter geïnformeerd.

Daarnaast integreren we informatie over en beleving van het Nationaal Park in de recent vernieuwde Kastelen van de Schelde maar ook in andere belangrijke locaties zoals het Scheepvaartmuseum Baasrode, Provinciaal Domein De Schorre, Molsbroek en watersportcentrum Hazewinkel. Centraal staat de bezoeker, die op een duidelijke manier geholpen moet worden met standaardvragen maar ook diepgaandere informatie kan verkrijgen over wat ons park zo bijzonder maakt. Ook lokale ambassadeurs en gidsen zullen in de toekomst hierbij een belangrijke rol spelen.

Hoe ziet die visuele identiteit van Nationaal Park Scheldevallei er eigenlijk uit?

Stefaan Nollet, De Vlaamse Waterweg nv: Nationaal Park Scheldevallei zal voortbouwen op de visuele identiteit die De Vlaamse Waterweg nv afgelopen jaren via het SigmaPlan heeft uitgerold in de

Scheldevallei. Er zijn al veel zitbanken, infoborden en andere elementen in de Sigmahuisstijl geplaatst door ons en via ons door lokale partners. Dit biedt het grote voordeel dat het Nationaal Park niet van nul hoeft te beginnen. Samen bouwen we verder op een uitstekende samenwerking.

Gezien het Sigmaplan een groter gebied omvat dan het Nationaal Park is het in functie van de herkenbaarheid en identiteit van de Scheldevallei wel aangewezen om iets toe te voegen aan deze huisstijl. We hebben ervoor gekozen om de lay-out en algemene look & feel van de infoborden te behouden, maar grafisch enkele aanpassingen te doen die aansluiten bij logo en kleuren van het Nationaal Park. Voor het buitenmeubilair werken we volop mee aan een nieuw Scheldevallei baken, dat zelfstandig herkenbaar is of kan worden toegevoegd aan bestaande elementen. Dit baken zal worden uitgerold bij de vele onthaallocaties om extra eenvormigheid en herkenbaarheid in Nationaal Park Scheldevallei te creëren. Belangrijk hierbij is ook dat we niet zomaar bank of borden in het wildeweg plaatsen. Er moet steeds een verhaal achter zitten.

© STUDIOGRAFIE

Verwerken jullie deze visie rond het onthaal van bezoekers op nog andere manieren dan op het terrein?

Bart: Ja, we gebruiken hiervoor heel wat instrumenten. In de eerste plaats onze website. Die zijn we volop aan het hervormen. De bedoeling is om ook hier intuïtief aan de bezoeker verschillende mogelijkheden te bieden om ons Nationaal Park te bezoeken. Of je nu kiest voor een grote kunststad, een gezellig dorpje, een kasteel of een provinciaal domein, ... en of je nu met de fiets of te voet de natuur wil ontdekken, of je komt met de trein of de auto onze website zorgt ervoor dat je vlot de weg naar je persoonlijke voorkeuren vindt. Daarbij verwijzen we ook heel vaak door naar de beschikbare informatie bij onze partners. Zo vind je een nog veel ruimer aanbod van fiets- en wandelroutes bij onze toeristische partners. We geven info over de treinhalttes in ons gebied, maar voor de uurregeling en routeplanning kan je als bezoeker natuurlijk beter terecht op de website van de NMBS.

Op langere termijn is het ook de bedoeling dat gidsen, lokale ambassadeurs, de toeristische infokantoren en hun medewerkers, ... in contacten, productontwikkeling, ... de onthaalvisie mee uitdragen. En ook wanneer we brochures maken of nieuwe routes, is deze visie de leidraad. Er is nog heel wat werk voor de boeg de komende jaren, maar met dit onthaalplan hebben we alvast het grote voordeel om gestructureerd en met een duidelijke horizon verder te kunnen bouwen.

Operationeel plan

3-OP01, 3-OP02, 3-OP03, 3-OP04, 3-OP05,
3-OP06, 3-OP07, 3-OP08, 3-OP09, 3-OP10,
3-OP01, 3-OP01, 3-OP01, 3-OP01, 4-OP04

Betrokken medewerker(s)

Bart Mels

Partners

De Vlaamse Waterweg nv

Budget

€ 60.0000

■ Sigmoidplan 3.0? Mogelijkheden worden verkend

Het Sigmoidplan werd in 1977 gelanceerd met als doel Vlaanderen te beschermen tegen overstromingen van de Schelde en haar zijrivieren bij stormtij. Centraal in de plannen staan het aanleggen van hogere dijken en vooral het bouwen aan een ketting van natuurlijke overstromingsgebieden.

In 2005 werd het plan geüpdatet en werd het Sigmoidplan 2.0 goedgekeurd door de Vlaamse regering, waarbij naast beveiliging tegen overstromingen ook de bescherming, uitbreiding en ontwikkeling van de riviernatuur centraal staan. Bovendien wordt er hierbij ook meer aandacht besteed aan recreatie op en langs het water. Je hoort het al: zonder Sigmoidplan was er nooit sprake van een Nationaal Park Scheldevallei.

LIFE Sparc: Versnelling van klimaatbuffers

Met het Europese project LIFE Sparc werden daarbovenop acht gebieden van het Sigmoidplan sneller ontwikkeld als klimaatbuffer. Dit project richtte zich ook op publiekswerking. Met gidsen, ambassadeurs, educatieve pakketten en festivals zoals Hoogtij en STROOM werd en wordt getoond wat er allemaal te beleven valt in die nieuwe, veerkrachtige Scheldevallei. De projectperiode van LIFE Sparc loopt ondertussen op zijn einde.

Sigmoidplan 3.0: vooruitblik en verkenning

Uit wetenschappelijk onderzoek en uit de meest recente IPCC-rapporten blijkt dat de zeespiegel de komende decennia vermoedelijk sneller zal stijgen dan in 2005 werd van uitgegaan. Het Sigmoidplan moet dus opnieuw bijgestuurd worden vanwege

de klimaatverandering. In reactie op die nieuwe uitdagingen zijn in 2024 strategische verkennende sessies opgestart voor die actualisatie van het Sigmoidplan. Het doel van deze sessies is om op korte termijn de visie, scenario's, scope en storytelling van een nieuw Sigmoidplan scherp te krijgen. Hierbij zullen in de mate van het mogelijke ook andere aspecten van de klimaatverandering (zoals droogte, neerslagpieken, e.d.m.) meegenomen worden.

De Vlaamse Waterweg nv heeft de opdracht gekregen om na te denken over een toekomstbestendig Sigmoidplan dat breed gedragen wordt door alle stakeholders.

Betrokkenheid van Nationaal Park Scheldevallei

Nationaal Park Scheldevallei neemt deel aan dit denkproces en onderzoekt de mogelijkheid om een sterke rol te spelen op het gebied van recreatie, participatie en publiekswerking in een hernieuwd Sigmoidplan en hierbij zeker ook te focussen op de draagkracht van de natuur en dialoog tussen natuur en toerisme. Hans De Preter van De Vlaamse Waterweg is blij dat Nationaal Park Scheldevallei mee aan tafel zit, gezien bij het Nationaal Park de kennis en het netwerk zit om inwoners en bezoekers te enthousiasmeren.

Operationeel plan

1-OP04, 2-OP01, 2-OP06, 4-OP10, 4-OP11

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek, Bart Mels

Partners

De Vlaamse Waterweg nv en Agentschap Natuur en Bos

Geopark Schelde Delta! Nog een park?

Nationaal Park Scheldevallei is trots deel uit te maken van het grote grensoverschrijdende Unesco Global Geopark Schelde Delta. Het Geopark vertelt een 50 miljoen jaar lang verhaal van bodemdaling en opheffing, stijging en daling van de zeespiegel, getijdenwateren, rivieren en klimaatverandering. Daarnaast toont het de afwisselende rol van natuurlijke processen en menselijke invloeden. Of we nu vechten, gebruiken of bouwen met de natuur, ons handelen heeft veel bedoelde en onbedoelde gevolgen voor het landschap en zijn sedimenten. Geopark Schelde Delta en Nationaal Park Scheldevallei hebben de handen in elkaar geslagen om samen de regio te versterken.

Nationaal Park Scheldevallei nam het voorbije jaar actief deel aan het partnerschap met Geopark Schelde Delta. We namen deel aan het partnerberaad in de abdij van Bornem. Er werd nauw samengewerkt binnen de werkgroep toerisme van het Interreg-project (Be)leefbare Schelde. Tijdens de bijeenkomsten zijn verschillende initiatieven besproken die de samenwerking moeten concretiseren. We willen elkaars identiteit versterken en de regio aantrekkelijker maken voor bezoekers. Verdere afspraken over promotie, producten en verhouding tussen de verschillende merken krijgen stilaan vorm.

Inzichten en actiepunten

Een belangrijk aspect van de samenwerking is het kiezen van geosites, onthaalpoorten en daaraan gekoppelde Geoparkverhalen binnen het gebied van Nationaal Park Scheldevallei die een meerwaarde bieden voor zowel de bezoeker als de partners. Het belang van de rolverdeling binnen de samenwerking worden verder uitgewerkt om elkaar te versterken en een uniforme beleving te creëren. De komende jaren moeten dit resulteren in concrete actiepunten.

Uitdagingen en oplossingen

Hoewel de samenwerking veel voordelen biedt, zijn er ook uitdagingen. Een onderscheid in de verhaallijnen van beide partners is niet altijd even scherp getrokken. Er worden volop gesprekken gevoerd over hoe dit aan te pakken om zo te komen tot een positieve en stimulerende samenwerking. Het doel is om Nationaal Park Scheldevallei als unieke bestemming in de markt te zetten. "De UNESCO erkenning is een keurmerk dat bewijst hoe uniek, leerrijk en boeiend dit gebied is. Door sterk complementair te werken, zullen Geopark Schelde Delta als keurmerk en Nationaal Park Scheldevallei als fysiek park samen een waardevolle beleving bieden aan iedereen die de regio bezoekt", vertelt Gunther Deleu communicatiemedewerker van Geopark Schelde Delta.

Operationeel plan

*2-OP01, 2-OP03, 2-OP04, 2-OP09, 2-OP12,
2-OP14, 4-OP02, 4-OP04; 4-OP07*

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek, Bart Mels

Partners

*Geopark Schelde Delta, Toerisme
Oost-Vlaanderen, Toerisme Provincie
Antwerpen*

■ Toerisme Vlaanderen zet zijn schouders onder Nationaal Park Scheldevallei

Hoe maken we onze deze nationale en landschapsparken toegankelijk voor bezoekers en zetten we ze internationaal op de kaart? Die uitdaging is Toerisme Vlaanderen direct na de erkenning van de Vlaams Parken aangegaan. Onder het thema "Vlaanderen Natuurlijk" willen ze bijdragen aan een duurzame toekomst voor onze natuur en landschappen. Het doel is om van Vlaanderen een echte buitenbestemming te maken, waarbij de beleving van natuur en landschap via boeiende verhalen centraal staat.

Samenwerking en ontwikkeling

Toerisme Vlaanderen ondersteunt Nationaal Park Scheldevallei bij de toeristische ontwikkeling en ontsluiting en neemt het voortouw in de internationale promotie. Op regelmatig basis vindt er overleg plaats tussen Nationaal Park Scheldevallei en Toerisme Vlaanderen. Daarbij worden kansen en opportuniteiten, maar ook uitdagingen en moeilijkheden besproken. Ook het subsidiedossier 'Beleef het unieke van de Scheldevallei' kwam hier uitvoerig aan bod.

Visie en promotie

Het voorbije jaar kruisten de paden van Nationaal Park Scheldevallei en Toerisme Vlaanderen meermaals. Zo werkt Toerisme Vlaanderen aan een visie rond natuurbeleving op en langs het water. De Scheldevallei werd hierbij als een van drie onderzoeksgebieden geselecteerd. Er werd ook een promotiecampagne rond micro-avonturen uitgewerkt. Een landingspagina en een digitaal inspiratiemagazine voor Nationaal Park Scheldevallei staan op het punt gelanceerd te worden. Tenslotte hadden we de eer om ambassadeurs van de buitenlandkantoren van Toerisme Vlaanderen twee dagen te mogen ontvangen in de Scheldevallei.

"Ook in Frankrijk, Duitsland en Nederland zullen ze binnenkort meer horen over Nationaal Park Scheldevallei!", vertelt Katrien Dejonghe van Toerisme Vlaanderen.

Operationeel plan

2-OP01, 4-OP03, 4-OP04, 4-OP07

Betrokken medewerker(s)

Tom Wezenbeek, Bart Mels

Partners

Toerisme Vlaanderen, Toerisme Oost-Vlaanderen en Toerisme Provincie Antwerpen

■ Grenspark Groot Saeftinghe, Nationaal Park Oosterschelde en Nationaal Park Scheldevallei volgen een inspirerend traject

In het kader van het Interreg-Vlaanderen-Nederlandproject 2023-2026, werkpakket 'Beleef de Schelde', initieert Grenspark Groot Saeftinghe een uitwisselingstraject met Nationaal Park Oosterschelde en Nationaal Park Scheldevallei. Dat traject richt zich op het versterken van de ondernemersnetwerken in deze regio's en het bevorderen van duurzame toeristische en economische ontwikkeling.

Het project wil bezoekers en bewoners op een subtiele manier naar de mooiste plekken in het grenspark leiden. Hierbij wordt rekening gehouden met de rust in de dorpen, de bescherming van de natuur en het stimuleren van lokale bedrijven. Hiervoor wil men binnen het werkpakket enkele workshops geven en daarnaast vooral ook lokale ambassadeurs betrokken krijgen. Lokale Ambassadeurs zijn inwoners die worden opgeleid om bezoekers te informeren over nieuwe projecten, historisch erfgoed en beschermde natuurgebieden. Dat zorgt voor een warm welkom en vergroot de lokale betrokkenheid.

Versterking van lokale bedrijven

De regio rond de Scheldedelta, met steden als Antwerpen, Brugge, Gent en Rotterdam, heeft een sterke band met water. In het Scheldebekken zijn drie grote gebiedswerkingen actief: Nationaal Park Oosterschelde, Nationaal Park Scheldevallei en Grenspark Groot Saeftinghe. Om bezoekers goed te ontvangen, wordt gewerkt aan het versterken van het netwerk van lokale ondernemers. Naast het regelmatig uitwisselen van ideeën zal er een groot inspiratie-evenement worden georganiseerd waar ondernemers streekproducten kunnen proeven, kennis kunnen delen en inspiratie kunnen opdoen. Dit moedigt hen aan om zelf nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

Eva Vertenten, Interreg-projectcoördinator Grenspark Groot Saeftinghe, ziet grote kansen in het uitwisselingstraject: "De uitwisseling tussen Grenspark Groot Saeftinghe, Nationaal Park Oosterschelde en Nationaal Park Scheldevallei biedt heel wat mogelijkheden. Door onze krachten te bundelen, kunnen we een duurzaam toeristisch netwerk opbouwen dat de lokale ondernemers ten goede komt. Dit project is een mooi voorbeeld van hoe grensoverschrijdende samenwerking kan leiden tot innovatieve en inspirerende oplossingen. In november hebben we met het grenspark de spits afgebeten en de andere parken ontvangen voor een rondleiding in ons gebied in de voormiddag. In de namiddag hielden we enkele boeiende workshops, wat de basis legde voor verdere samenwerking en inspiratie."

Colofon

Tekst: Nationaal Park Scheldevallei i.s.m. onze partners.

Ontwerp: Nationaal Park Scheldevallei
Foto's Nationaal Park Scheldevallei tenzij anders vermeld

V.U.: Tom Wezenbeek, Markt 1, 9230 Wettteren

Wettelijk depot: D/2025/5635/2

Contact:

info@nationaalparkscheldevallei.be
www.nationaalparkscheldevallei.be

NATIONAAL PARK
scheldevallei

VLAAMSE PARKEN

